

Život Cirkvi

Ročník 15

34/2009

**Tisíce pútnikov prišli do Ľutiny na púť
a posviacku rozšírenej baziliky**

Eucharistia, liek na svetovú krízu

Saharou vraj kráčal pútnik. Nádej, upriamenej na posledné zásoby vody, neúprosne ubúdalo. Napokon nezostávalo iné, len slepo dúfať, že sa na horizonte objaví nejaký človek alebo oáza. Keď už bol zo silami v koncoch, v diaľke zbadal

studňu. Pozberal všetky sily, rozbehol sa a radostne volal: „Vodááá, vodááá...!“ Zo studne sa zdvihol kostlivec a pýtal sa: „Kdéeé, kdéeé...?“

Milí poslucháči, je to nielen kus čierneho humoru. Vtip veľmi dobre vystihuje situáciu súčasného ľudstva a toľkých jednotlivcov v ňom. Na konci mnohých nádejí a túžob sa namiesto živej vody vynára smrť. Aktuálnu ekonomickú krízu, ale aj priepastné rozdiely medzi chudobou a bohatstvom vo svete označil súčasný pápež i jeho predchodcovia za dôsledok etickej krízy. Miliómom chudobných sa ani raz počas ich života nespĺní túžba po uhasení hladu, smädu, istote. Zomierajú na hlad, infikovanú vodu a celú škálu ďalších dôsledkov biedy. Na iných číha smrť v podobe depresí, dôsledkov stresu a následkov hľadania falošného šťastia práve uprostred ich blahobyty. Na príčiny i východiská zo súčasného bezradného blúdnenia poukazuje mene Cirkvi pápež aj svojou poslednou encyklikou Caritas in veritate. Hovorí o integrálnom rozvoji jednotlivca i ľudstva. Ten nevyhnutne zahŕňa aj duchovný rozvoj a rešpektovanie zákonitostí, vpísaných do ľudského srdca a do života ľudskej spoločnosti.

Dnes by som sa chcel zastaviť práve pri srdci. Samotné ľudské srdce je obdivuhodný orgán! Už do narodenia nového človeka odvieďlo pekný kus práce a má za sebou viac ako štyri milióny úderov. A potom až do smrti zhruba každú sekundu pumpuje krv stopäťdesiat tisíc kilometrov dlhým potrubím nášho cievneho systému. Celé roky bez chvíle oddychu, ktorá by znamenala smrť. Duchovné srdce, chápané v biblickom zmysle ako stredobod, najhlbšie jadro nášho „ja“ je ešte obdivuhodnejšie. Neviditeľné, nehmateľné a predsa je v ňom skrytá celá naša jedinečná podstata. Pramenia z neho energie, ktoré sú hybnými silami celého nášho života. Počnúc chuťou do jedla, cez túžbu po pohybe, ktorá je tak očividná u malých ležúňov, až po túžbu po poznaní, po láske. Duchovní otcovia považujú za cieľ duchovného života „naučiť sa rozpoznávať myšlienky a hnutia srdca“. Po prvotnom hriechu sa aj tie najvznešenejšie túžby a najtvorivejšie sily môžu totiž vymknúť človeku z rúk a miesto budovania ničiť jeho

i všetko naokolo. Najzákladnejšia ľudská túžba je túžba po Bohu. Ak neveriaci hovoria o transcendentne ide o to isté. Po Bohu, ktorý je láska, a láska nie je nejaká abstraktná vesmírna energia, je to prúdenie medzi „ja“ a „ty“. Túžba znamená pohyb, zanechávanie už dosiahnutého. Nenaplnené túžby človeka ničia, ich napĺňanie ho zakoreňuje, stavia „nohami na zemi“. Najhlbšia túžba angažuje celého človeka a všetky jeho konkrétne, drobné túžby. Na takúto túžbu myslí sv. Katarína Sienská keď hovorí, že „nemáme nič večné, okrem lásky a túžby našej duše.“ Hĺbka túžby nie je to isté, ako intenzita pocitu. Ak sa snažíme prísť na koreň našich túžob, zisťujeme kto skutočne sme. No zároveň zisťujeme že najhlbšie jadro našej bytosti nie je čosi nehybné. Je pohybom, túžbou po naplnení. Smrť túžby znamená smrť ľudstva.

Každý človek nosí v sebe najhlbší paradox: túži byť, čím nie je, a je spokojný len ak sa naplní práve táto jeho túžba, hoci čím viac sa naplní, tým viac aj rastie. Túžiť je to najbožskejšie v nás. Objaviť túto základnú túžbu - „veľkú nádej“, ako hovorí Benedikt XVI. - znamená zjednotiť sa s Božou vôľou a zosúladiť aj ostatné naše túžby. Obrovská sila duchovného srdca človeka, ženúca ho dosahovať nekonečno sa stáva ničivou, ak stratí cieľ. Je to ironia, že ničí človeka tým viac, čím viac je inteligentný, šikovný, má majetok a vplyv. Čím viac človek má, tým viac „nevyhnutne potrebuje“. Túžba po naplnení náhradiek pravej túžby je koreňom sebeckta a to zas chudoby, nenávisť, nespravodlivosti v tisícokrakých konkrétnych podobách. Môžeme kopať studňu, aby sme v suchej oblasti uhasili ľudom smäd. Môžeme viesť rokovania, aby vo vojnovnej oblasti nastal mier. Môžeme volať po novej svetovej mravnej autorite, ktorá by spravodlivejšie rozdeľovala a chránila bohatstvá našej planéty. Nič sa zásadne nezmení, ak sa nezmení srdce človeka. Srdce však nemožno zmeniť, nemôže netúžiť. Je nespokojné a hľadá všemožné nahrážky, kým túžbu po Bohu, ktorá robí človeka človekom, nezačne naplňať Bohom. Ľudsky je to nemožné. Bez Boha nemôže byť človek človekom. Všade, kde sa on sám posadil na Boží trón, prichádzalo násilie a smrť. Srdce, myseľ i vôľa sú primálne, aby sa naplnili čo aj len našou planétou. Prasknú. Boh podáva pomocnú ruku. Len božsky všemohúca láska a múdrosť môže spôsobiť, že Boh sa „vtesná“ do miery človeka. Dokonca do jeho zárodočných buniek - tajomstvo vtelenia. A do chleba a vína - tajomstvo Eucharistie! Len cez Eucharistiu sa tu na zemi človek môže reálne a plne naplniť Bohom. Nebyť už viac hladný a smädný, mať v sebe život večný, ako o tom hovorili evanjeliá cez minulé nedele. Až keď jeho srdce nepotrebuje klamať svoju nekonečnú túžbu túžbou po stále väčšom bohatstve a moci, môžu zaniknúť ekonomické, politické, sociálne i osobné problémy.

Na konci všetkých čisto ľudských túžob sa nachádza prázdna studňa. Kto prijíma Boha, nebude viac smädný a potečú z neho prúdy živej vody. **RV, Marián Gavenda**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou „Anjel Pána“

Drahí bratia a sestry,

v sobotu sme slávili veľký sviatok Nanebovzatia Panny Márie a dnes čítame v evanjeliu tieto Ježišove slová: „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba“ (Jn 6, 51). Táto súvislosť, týkajúca sa symbolu „neba“, nám musí udrieť do očí: Mária bola „vzatá“ na miesto, z ktorého jej Syn „zostúpil“. Prirodzene, tento jazyk, ktorý je biblickým jazykom, prenesenými výrazmi vyjadruje niečo, čo sa nikdy nedá celkom vtisnúť do sveta našich pojmov a našich predstáv. No zostaňme chvíľku uvažovať!

Ježiš sa predstavuje ako „živý chlieb“, teda výživa, ktorá obsahuje samotný Boží život, a je schopný sprostredkovať ho tomu, kto sa ním sýti. Ako pravá výživa, ktorá dáva život, vyživuje naozaj do hĺbky. Ježiš hovorí: („Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ (Jn 6, 51). Z koho si však Boží Syn vzal toto svoje „telo“, svoje konkrétne pozemské človečenstvo? Vzal si ho z Panny Márie. Boh vzal z nej na seba ľudské telo, aby vstúpil do nášho stavu smrteľníkov.

Vo svojom čase, na konci pozemskej existencie, bolo telo Panny Márie vzaté Bohom do neba a bolo uvedené do nebeského stavu. Ide o istý druh výmeny, v ktorej Boh má vždy plnú iniciatívu, ale ako sme to videli pri iných príležitostiach, v určitom zmysle tiež potrebuje Máriu, potrebuje „áno“ zo strany stvorenia, potrebuje jej telo, jej konkrétnu existenciu, aby pripravil matériu svojej obety, telo a krv, na obetu na kríži ako nástroj večného života a vo sviatosti Eucharistie ako duchovný pokrm a nápoj.

Drahí bratia a sestry, to, čo sa stalo s Máriou, platí inakším spôsobom, no reálne aj pre každého muža a každú ženu, pretože od každého jedného z nás Boh žiada, aby sme ho prijali, aby sme mu dali k dispozícii naše srdce a naše telo, celú našu existenciu, naše telo z mäsa - hovorí Biblia -, aby on mohol prebývať vo svete. Povoláva nás, aby sme sa s ním zjednotili vo sviatosti Eucharistie, chlebe, lámanom pre život sveta, aby sme spolu tvorili Cirkev, jeho telo uprostred dejín. A ak my povieme „áno“ tak ako Mária, potom v miere, akú má toto naše „áno“, nastane dokonca aj pre nás a v nás táto tajomná výmena: budeme prijatí do božstva toho, ktorý prijal naše človečenstvo.

Eucharistia je prostriedok, nástroj tejto vzájomnej premeny, ktorej cieľom i hlavným aktérom je vždy Boh: on je hlava, my sme údy, on je vinič, my sme ratolesť. Kto je z tohto chleba, žije v spoločenstve s Ježišom a necháva sa ním a v neho premieňať, je zachránený od večnej smrti. Zaiste zomiera tak ako všetci a má účasť aj na tajomstve Kristovho utrpenia a jeho kríža, nie je však viac otrokom smrti a v posledný deň vstane z mŕtvych, aby sa tešil z večnej slávnosti spolu s Máriou a so všetkými svätými.

Toto tajomstvo, táto Božia slávnosť sa začína tu dole na zemi: je to tajomstvo viery, nádeje a lásky, ktoré sa slávi v živote a v liturgii, zvlášť eucharistickej, a nachádza svoje vyjadrenie v bratskom spoločenstve a v službe bližnému.

Prosme Svätú Pannu, aby nám pomáhala vždy sa vierou živiť z chleba večného života, aby sme už na zemi zakusovali nebeskú radosť.

-jb-

Benedikt XVI.: Nanebovzatá Panna Mária nám ukazuje cestu do neba

Vatikán (15. augusta, RV) – Na sviatok Nanebovzatia Panny Márie Benedikt XVI. ráno o 8. hodine celebrou svätú omšu v Kostole sv. Tomáša z Villanovy v Castel Gandolfe. Pri nej predniesol homíliu, v ktorej na základe liturgických čítaní poukázal na súvislosť medzi jednotlivými mariánskymi sviatkami, ktorými Cirkev slávi jednotlivé úseky Máriinej úlohy v dejinách spásy a v ktorých podľa jeho slov môžeme čítať aj náš vlastný životný príbeh.

Ako ďalej povedal Benedikt XVI., „V Nanebovzatej Panne kontemplujeme korunováciu jej viery, tej cesty viery, ktorú ona ukazuje Cirkvi a každému z nás: tá, ktorá v každom momente prijímala Božie slovo, je vzatá do neba, čiže ona sama je prijatá Synom do toho prístrešku, ktorý nám on pripravil svojou smrťou a zmŕtvychvstaním.“

Napoludnie sa už Benedikt XVI. prihovril pútnikom ako tradične z balkóna Apoštolského paláca. V príhovore pred modlitbou „Anjel Pána“ vyzdvihol dôležitosť mariánskej úcty v živote kresťana. Spomedzi príkladov tejto úcty, ktorú nachádzame v životoch svätcov a svätíc, Svätý Otec dal veriacim a osobitne kňazom za príklad sv. Jána M. Vianneya, pričom citoval niekoľko jeho myšlienok vzťahujúcich sa k Panne Márii, medzi iným aj nasledujúce:

„Človek bol stvorený pre nebo. No diabol rozlámal rebrík, ktorý tam viedol. Náš Pán svojím utrpením postavil ďalší rebrík... Presvätá Panna je na vrchole rebríka a oboma rukami ho drží.“

„Srdce tejto dobrej Matky nie je ničím iným než láskou a milosrdenstvom, a netuží po inom než vidieť nás šťastných. Stačí sa len na ňu obrátiť a sme vypočutí.“

-jb-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Ján Eudes a formácia kňazov

Vatikán (19. augusta, RV) – Nádvorie letného apoštolského sídla v Castel Gandolfe sa v stredu zaplnilo pútnikmi, ktorí prišli na generálnu audienciu Benedikta XVI., aby si vypočuli jeho katechézu.

Drahí bratia a sestry,

na dnes pripadá liturgická spomienka sv. Jána Eudesa, neúnavného apoštola úcty k Najsvätejším Srdciam Ježiša a Márie. Žil vo Francúzsku v 17. storočí, poznačenom rôznymi protikladnými náboženskými javmi a aj vážnymi politickými problémami. Bolo to obdobie tridsaťročnej vojny, ktorá zničila nielen veľkú časť strednej Európy, ale aj mnohé duše. Zatiaľ čo sa v rámci niektorých vtedy prevládajúcich myšlienkových prúdov začalo šíriť pohrdanie kresťanskou vierou, Duch Svätý prebúdza duchovnú obnovu a veľkú horlivosť skrze také osobnosti, ako boli de Bérulle, sv. Vincent de Paul, sv. Louis M. Grignon de Montfort a sv. Ján Eudes. Jedným z plodov tejto významnej „francúzskej školy“ svätosti bol aj Ján Mária Vianney. Tajuplným riadením Božej prozreteľnosti môj predchodca Pius XI. vyhlásil 31. mája 1925 súčasne za svätých Jána Eudesa i farára z Arsu a poskytol tak Cirkvi i celému svetu dva mimoriadne príklady kňazskej svätosti.

Preto som veľmi rád, že v rámci Roka kňazov môžem vyzdvihnúť apoštolskú horlivosť sv. Jána Eudesa, ktorý sa venoval najmä formácii diecézneho kléru. Svätci predstavujú pravú interpretáciu Svätého písma. Pravda evanjelia bola overená ich životnými skúsenosťami. Oni nás vedú k tomu, aby sme evanjelium spoznávali a chápali.

Tridentský koncil v roku 1563 vydal predpisy na zriaďovanie diecéznych seminárov a na formáciu kňazov, lebo si dobre uvedomoval, že krízová doba reformácie bola podmienená aj nedostatočnou formáciou kňazov, ktorí neboli na kňazstvo správne pripravení duchovne ani intelektuálne, srdcom ani myslou. Bolo to v roku 1563, lenže aplikácia a realizácia týchto predpisov sa tak v Nemecku, ako aj vo Francúzsku oneskorila, a tak ešte aj sv. Ján Eudes bol svedkom dôsledkov, ktoré z toho vyplynuli. Vedený jasným vedomím o závažnosti potreby duchovnej pomoci, ktorá dušiam v dôsledku neadekvátnej prípravy veľkej časti kléru chýbala, Ján Eudes, svätec, ktorý bol farárom, založil kongregáciu zameranú špeciálne na formáciu kňazov. V univerzitnom mestečku Caen založil svoj prvý seminár a táto skúsenosť sa tak osvedčila, že sa rýchlo rozšírila do ďalších diecéz.

Cestu svätosti, ktorou sám prešiel, ponúkal aj svojim žiakom. Jej základom bola pevná dôvera v lásku, ktorú

Boh zjavil ľudstvu v kňazskom Srdci Krista a v materskom Srdci Márie. Vo vtedajších časoch krutosti a straty vnútornej duchovnosti sa obrátil na srdce, aby prehovoril k srdcu slovami žalmu, ktoré tak dobre interpretoval sv. Augustín. Chcel upriamiť pozornosť ľudí, mužov a osobitne kňazov na srdce tým, že im ukázal Kristovo kňazské Srdce a Máriino materské Srdce. Každý kňaz musí byť svedkom a apoštolom tejto lásky Kristovho a Máriinho Srdca. A tu vstupujeme do našej doby.

Aj dnes pociťujeme potrebu, aby kňazi svedčili o nekonečnom Božom milosrdenstve svojím životom, ktorého sa Kristus celkom „zmocnil“, a aby si to osvojili už počas rokov svojej prípravy v seminári.

Pápež Ján Pavol II. po synode v roku 1990 vydal apoštolskú exhortáciu *Pastores dabo vobis*, v ktorej prebral a aktualizoval spomínané predpisy Tridentského koncilu a zdôraznil predovšetkým nutnosť kontinuity medzi prvotnou a trvalou formáciou. To je pre neho i pre nás pravé východisko au-

tentickej reformy kňazského života i apoštolátu a tiež zásadná podmienka toho, aby sa „nová evanjelizácia“ nestala len príťažlivým sloganom, ale stávala sa skutočnosťou.

Základy položené počas formácie v seminári predstavujú nenahraditeľnú „duchovnú pôdu“ (humus spirituale), v ktorej je možné „osvojiť si Krista“, umožniť postupné pripodobnenie sa jemu, jedinému Najvyššiemu kňazovi a Dobrému pastierovi. Na obdobie v seminári sa preto hľadá ako na aktualizáciu okamihu, keď Pán Ježiš požiadal apoštolov – po tom, ako ich povolal, a ešte predtým, ako ich poslal kázať –, aby boli s ním (porov. Mk 3, 14). Keď sv. Marek rozpráva o povolaní dvanástich apoštolov, hovorí nám, že Ježiš mal dvojaký cieľ: prvý, aby zostali s ním, a druhý, aby ich poslal kázať. Tým, že zostávajú s ním, však skutočne ohlasujú Krista a do sveta vnášajú realitu evanjelia.

Počas tohto Roka kňazov vás, drahí bratia a sestry, pozývam, aby ste sa modlili za kňazov a za tých, ktorí ich pripravujú na prijatie mimoriadneho daru služobného kňazstva. Na všetkých sa na záver obraciam s výzvou sv. Jána Eudesa, ktorý hovorí kňazom: „Darujte sa Ježišovi, aby ste vstúpili do nesmiernej veľkosti jeho Srdca, ktoré obsahuje Srdce jeho svätej Matky i všetkých svätých, a aby ste sa stratili v tejto priepasti lásky, dobročinnosti, milosrdenstva, pokory, čistoty, trpezlivosti, podriadenosti a svätosti“ (Coeur admirable, III., 2).

Preložila Mária Spišaková/ snímka RV

Benedikt XVI. vymenoval biskupov pre Poľsko a Indiu

Vatikán (14. augusta, RV) – Svätý Otec v piatok vymenoval dvoch nových biskupov. Za diecézneho biskupa Opole v Poľsku bol menovaný Andrzej Czaja, ktorý má 45 rokov a dosiaľ pôsobil ako profesor dogmatickej teológie na Katolíckej univerzite v Lubline.

Druhé dnešné menovanie sa týka Sýrsko-malabarskej cirkvi v Indii. Za biskupa eparchie Bijnor bol menovaný John Vadakel, C.M.I., karmelitán Nepoškrvnenej Panny Márie, ktorý doteraz zastával v tej istej eparchii úrad protosynkela. Má 65 rokov. **-jb-**

Maximilián Kolbe - svedok lásky mocnejšej ako smrť

Vatikán (14. augusta, RV) - Cirkev slávi 14. augusta spomienku sv. Maximiliána Máriu Kolbeho, ktorý uprostred hrôzy osviečenského tábora vydal svedectvo o Bohu, ktorý je láska. Sv. Maximilián, „tento syn Poľska a syn sv. Františka z Assisi, veľký apoštol Nepoškrvnenej počatia Panny Márie“, je svedkom „lásky, ktorá miluje až do krajnosti a nemyslí na utrpené zlo, ale nad ním víťazí dobrom“ – povedal o ňom Svätý Otec v uplynulú nedeľu. Je jedným z tých vzorov, od ktorých sa možno naučiť, a to sa osobitne týka kňazov, tomu „evanjeliómu hrdinstvu, ktoré nás pohýna bez akéhokoľvek strachu dávať život pre spásu duší. Láska premáha smrť!“ – to sú slová Benedikta XVI. **-jb-**

Nový nuncius pre Venezuelu a biskup pre Ugandu

Vatikán (17. augusta, RV) – V pondelok Benedikt XVI. menoval do úradu podsekretára Oddelenia pre vzťahy so štátmi vatikánskeho Štátneho sekretariátu Mons. Ettore Balestrera, ktorý doteraz na tom istom oddelení zastával funkciu poradcu nunciatúry. Má 42 rokov a v novom úrade vystrieda Mons. Pietra Parolina, ktorý bol Svätým Otcem menovaný za nuncia pre Venezuelu. 54-ročný vatikánsky diplomat nastúpi do novej funkcie vo Venezuele v hodnosti arcibiskupa.

Svätý Otec menoval aj nového biskupa diecézy

Kotido v Ugande, ktorým je otec Giuseppe Filippi MCCJ, doterajší provinciálny predstavený misionárov komboniánov v Ugande. Pochádza zo severu Talianska a má 64 rokov. **-jb-**

Menovanie arcibiskupa pre severotalianske Udine

Vatikán (20. augusta, RV) – Svätý Otec štvrtok vymenoval arcibiskupa pre arcidiecézu Udine na severe Talianska. Je ním Mons. Andrea Bruno Mazzocato, ktorý doteraz pôsobil ako biskup v Trevise. **-jb-**

Španielsko a Andorra majú nového apoštolského nuncia

Vatikán (20. augusta, RV) – Svätý Otec menoval nového apoštolského nuncia v Španielsku a Andorrskom kniežatstve a zároveň aj stáleho pozorovateľa Svätej stolice pri Svetovej organizácii turizmu. Stal sa ním Mons. Renzo Fratini, titulárny arcibiskup Botriany, ktorý doteraz pôsobil ako nuncius v Nigérii. **-mf-**

Pápežov kondolenčný telegram k nešťastiu v elektrárni Sajano-Šušenskaja

Rusko (RV CZ, 20. augusta) - Ruská agentúra Interfax informovala o hlbokom zármutku Benedikta XVI. nad katastrofou, ktorá postihla vodnú elektrárňu Sajano-Šušenskaja v južnej Sibíri 17. augusta. Píše sa o tom v kondolenčnom telegrame, zaslanom ruskej vláde. Kardinál Bertone v ňom uvádza, že sa pápež modlí za obeť, zranených, ich rodiny a celú ruskú spoločnosť: „Všetkým, ktorí boli touto katastrofou akokoľvek postihnutí, vyprosuje hojnosť Božej útechy a pokoja.“ Agentúra Interfax informuje, že vy hydroelektrárni zahynulo 17 osôb a ďalších 58 nezvestných bolo vyhlásených za mŕtvych. Voda z neďalekej priehrady vnikla do elektrárne a zaplavila miestnosť s turbínami. Múr a časti strechy elektrárne, ktorú otvorili v roku 1978, sa zrútili. Výrobu zastavili, rekonštrukčné práce budú trvať niekoľko týždňov. **RV CZ mig**

Nočné prehliadky Vatikánskych múzeí

Po veľkom úspechu prvej nočnej prehliadky Vatikánskych múzeí sa budú konať ďalšie. Vedenie múzeí oznámilo, že prezrieť si zbierky v noci bude tento rok možné ešte každý piatok v septembri (4., 11., 18., 25.) a v októbri (2., 9., 16., 23., 30.), od 19:00 do 23:00. Posledný vstup je možný o 21:30. Vstup na túto nočnú prehliadku je potrebné vopred rezervovať na internetových stránkach múzeí. Na adrese www.vatican.va si záujemca zvolí požadovaný jazyk, na nasledujúcej stránke vľavo položku Vatikánske múzeá a sleduje pokyny online pokladne. Je tu aj možnosť objednať si návštevu so sprievodcom.

RV CZ

Medaila „Pro Ecclesia et Pontifice” zakladateľovi Heraldov evanjelia

Brazília (17. augusta, RV) – Medailou „Pro Ecclesia et Pontifice”, jedným z vysokých ocenení, ktoré Svätý Otec udeľuje za zásluhy v službe Cirkvi a rímskeho pontifika, bol ocenený Mons. Joao Scognamiglio Clá Dias, zakladateľ medzinárodného združenia Heraldovia evanjelia a tiež ďalších dvoch spoločností apoštolského života, jeden ženskej a jednej pre kňazov. V sobotu 15. augusta mu v jeho rodisku, ktorým je brazílske Sao Paulo, medailu odovzdal kardinál Franc Rodé, prefekt Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života.

-jb-

Kongregácia pre katolícku výchovu prispeje k Roku kňazov

Taliansko (20. augusta, RV) – „Stručný, jasný a veľmi zreteľný“ text o príprave kandidátov na kňazstvo – taký je zámer Kongregácie pre katolícku výchovu, ktorá uvažuje o príprave publikácie pri príležitosti Roku kňazov.

Arcibiskup Jean-Louis Bruguès, sekretár dikastéria, v rozhovore pre *L'Osservatore Romano* informoval o pripravovaných aktivitách súvisiacich s prebiehajúcim Rokom kňazov, v rámci ktorých nezostane nepovšimnutý ani aspekt formácie. Arcibiskup ďalej uviedol: „Náš prefekt, ktorý je zároveň predsedom Stálej komisie pre prípravu kandidátov kňazstva, plánuje práve počas tohto roku zvolať

spomínajú komisiu, aby zvažila možnosti publikovania stručného, jasného a veľmi zreteľného textu o príprave kandidátov na kňazstvo.“

Arcibiskup upozornil na dôležitosť vzdelávacieho poslania v rámci misijnej činnosti Cirkvi vo svetle Roku kňazov. Ako uviedol, kongregácia spravuje 1200 katolíckych spoločností v celom svete, 2700 seminárov a 250 tisíc katolíckych škôl. Tiež aj Kongregácia pre evanjelizáciu národov je v tomto smere zodpovedná osobitne za Afriku a Áziu. Vzdelávacie inštitúty podľa Bruguèsových slov predstavujú ozajstnú šancu pre Cirkev, pretože práve ony sú tou prirodzenou oblasťou, v ktorej sa Cirkev podieľa na budovaní vzdelania v daných krajinách. Niet lepšieho spôsobu ako sa začleniť do kultúry v krajine, ako práve prostredníctvom školy a univerzity. Školy sú prínosom ako pre Cirkev, tak rovnako aj pre spoločnosť, pretože toto veľké pedagogické úsilie, ktorého tradícia predstavuje už stáročia, slúži celému ľudskému spoločenstvu.

-mf-

Vo Švajčiarsku sa skončil seminár mladých o medzináboženskom dialógu

Švajčiarsko (14. augusta, RV) – „Rozmanitosť náboženstiev môže napomôcť pokoju” – takýto názov nieslo tradičné stretnutie mladých pod záštitou Svetovej rady cirkví, ktoré sa vo Švajčiarsku skončilo v uplynulých dňoch. Jeho účastníci sa zhodli na tom, že rozmanitosť má svoju hodnotu. Medzi 25 prítomnými študentmi boli kresťania, židia a moslimovia. Spoločne sa zamýšľali nad snahami o budovanie pokoja zo strany viacerých náboženských lídrov v rozličných krajinách sveta.

S príhovorom vystúpila aj rabínka Delphine Horvilleurová – ktorá je jednou z troch ženských reformovaných židovských rabínok vo Francúzsku. Ako povedala, „náboženstvo je často vnímané ako bariéra na ceste k pokoju, aj keď pokoj je pritom ústrednou témou náboženstiev a tiež dobrým základom k diskusiám o budovaní medzináboženského spoločenstva.” Povzbudila tiež mladých, aby uvažovali o mnohých dichotómiách v rozličných náboženstvách. „Práve takéto dichotómie” – dodala – poukazujú na dôležitosť otázky: „Kto je môj blížny?” Ako dodala, bolo by mrzuté myslieť si, že v procese medzináboženského dialógu je tendencia smerovať k myšlienke absolútnej totožnosti, k pokusu zosúladiť všetky rozdielne postoje. Myslieť si, že medzi náboženstvami niet žiadnej odlišnosti, môže naopak predstavovať veľkú hrozbu.

Každoročné organizovanie medzináboženského seminára je tradíciou Svetovej rady cirkví už od roku 1945. Doteraz už teologické kurzy tohto programu absolvovalo viac ako desaťtisíc študentov.

-sg-

Kardinál Arinze na záver stretnutia ázijských biskupov v Manile

Filipíny (19. augusta, RV) – Na Filipínach sa v nedeľu skončilo IX. plenárne zasadnutie združenia Ázijských biskupských konferencií s témou „Žiť eucharistiou v Ázii“. Pápežský vyslanec - prefekt Kongregácie pre boží kult a disciplínu sviatostí, kardinál Francis Arinze pri záverečnej svätej omši v homílii vyzdvihol ázijskú kultúru, ktorá má veľké hodnoty, ako o tom hovorili aj počas zasadnutia – zmysel pre posvätno, kontempláciu, mystiku, ticho, zmysel pre živú tradíciu, ktorý zahŕňa krásu pohybov a postojov, ktoré vylepšujú slávnosť.

Dôraz položil na inkulturáciu a na otázky súvisiace s liturgiou, keď podotkol, že II. vatikánsky koncil volá po zdravej inkulturácii aj pri liturgických záležitostiach: Cirkvev neukladá prísnu uniformitu v tých v záležitostiach, ktoré nenarúšajú vernosť či blaho celého spoločenstva. Podotkol však, že liturgická inkulturácia je náročná, pričom si osobitnú pozornosť zasluhuje tzv. „ars celebrandi“ - teda „umenie sláviť“. Všetci, počnúc kňazmi, by mali vedieť oceniť bohatstvo znakov, textov čítaní, hudby, dekorácií a farieb, gest ako aj momentov ticha.

Kardinál okrem iného upozornil na neprípustnosť zavádzania svojvoľných prvkov do liturgického oblečenia, používania liturgických nádob a tiež do spôsobu rozdávania Svätého prijímania. V prípade nových sakrálnych stavieb je potrebné rešpektovať požiadavku, aby oltár, svätostánok, kríž, katedra a ambóna vždy zaujímali im prislúchajúce ústredné miesta.

Plenárne zasadnutie sa venovalo najmä témam ako: premieňajúca moc eucharistie, eucharistia v službách spoločenstva, eucharistia a kontakty s príslušníkmi iných náboženstiev, ďalej eucharistia a solidarita a napokon eucharistia a evanjelizácia. -sg-

Katolícki biskupi USA na návšteve Kuby

USA (17. augusta, RV) – Katolícki biskupi USA na čele s arcibiskupom Bostonu kardinálom Seanom O'Malleyom dnes začínajú návštevu Kuby, ktorá potrvá do 21. augusta. Biskupi prichádzajú, aby sa presvedčili o využití finančných prostriedkov, ktoré katolíci USA venovali viacerým kubánskym diecézám na obnovu po ničivých hurikánoch Gustav a Ike. Troch amerických biskupov, ktorí počas pobytu navštívia farnosti v Havane, Holguine a Santiagu de Cuba sprevádza otec Andrew Small z výboru Biskupskej konferencie na pomoc Cirkvi v Latinskej Amerike a Karibiku.

Biskupi USA navštevujú v bratskej atmosfére Kubu pravidelne, podobne ako kubánski biskupi navštevujú rozličné oblasti USA, najmä najviac obývané Kubáncami prvej a druhej generácie. Sekretár Konferencie biskupov na Kube Mons. José Félix Pérez k návšteve biskupov USA povedal, že je tu „vôľa, zo strany oboch cirkví pokračovať a rozvíjať vzťahy spolupráce, ktorá funguje už roky, vzťahy, v ktorých sú dôležité mnohé iné veci a netýka sa to len pomoci“.

Pred niekoľkými mesiacmi biskupi USA ocenili opatrenia prezidenta Baracka Obamu, ktoré zmiernili niektoré obmedzenia z minulých rokov vo vzťahoch medzi obyvateľmi USA a Kuby, čo bolo pozitívne prijaté aj v Havane, aj keď bývalý prezident Fidel Castro zdôraznil, že základná otázka bola a zostáva embargo USA, ktoré je v platnosti už polstoročie. Predseda Konferencie biskupov Kuby Mons. Dionisio Garcia, arcibiskup Santiaga de Cuba, pre agentúru AFP zasa včera na margo návštevy z USA povedal, že „najlepší spôsob pre vzájomné pochopenie a pre dosiahnutie dobrých vzťahov je v hľadaní komunikácie, k čomu napomáhajú práve takéto stretnutia“. -sg-

Biskupi Južnej Afriky o kňazstve a ekológii

Južná Afrika (13. augusta, RV) – „Život a úrad kňazov“ téma, ktorej venovali pozornosť biskupi počas každoročného plenárneho zasadnutia Konferencie biskupov Južnej Afriky, ktoré sa začalo v piatok 7. augusta v meste Mariannhille. Téma rozprúdila u prítomných podrobnú diskusiu, keďže ide o aktuálnu tému so zreteľom na veľkú púť do Ríma, ktorá sa bude konať v júni 2010.

V rovnaký deň biskupi predstavili aj dokument Výboru pre spravodlivosť a mier Konferencie biskupov, venovaný posilneniu základných štruktúr miestnych cirkví a potrebe ich účasti na procesoch v prospech pozemkovej reformy v súvislosti s rozdeľovaním ornej pôdy roľníkom. Tieto štruktúry sú podľa dokumentu veľmi dôležité pre zvýšenie vnímavosti miestnych obyvateľov voči závažným environmentálnym problémom, akými sú odlesňovanie veľkých plôch lesov, či neuvážené využívanie nerastného bohatstva a znečisťovanie vody chemickými prísadami použitými pri spracovaní kovov. Biskupi sa v dokumente dotkli aj ďalších otázok: vzťahov medzi Cirkvou a miestnymi orgánmi, prípadov brutality páchanej na chudobných a jedna z kapitol sa venuje obriezke a jej spoločenským dôsledkom.

Popri zasadnutí Konferencie biskupov Južnej Afriky sa na rovnakom mieste uskutočnilo aj stretnutie kňazov a laikov pri príležitosti už v poradí tretieho každoročného Pastoračného fóra, ktorého téma tento rok znela „Kňazstvo a laikát“. -mf-

Ázijskí biskupi riešia situáciu po ničivom tajfúne

Filipíny (14. augusta, RV) – Predseda Konferencie taiwanských biskupov arcibiskup John Hung opustil zasadnutie ázijských biskupov, aby tak riešil situáciu po ničivom tajfúne a smrtiacich záplavách na Taiwane.

„Ľudia mi sms-kovali a volali. Pýtali sa ma kde som” – povedal arcibiskup agentúre USA News pred svojím odchodom z Manily, len tretí deň od začiatku IX. plenárneho zasadnutia. „Cítim sa ako pastier, ktorý je povolaný, aby sa staral o svoje ovečky” – dodal. Ako pokračoval, teraz chce zistiť rozsah škôd a nájsť spôsoby ako môže Cirkev čo najskôr pomôcť tým, ktorí sa ocitli v núdzi.

Tajfún Morakot, najsilnejší aký zasiahol Taiwan za posledných 50 rokov, usmrtil podľa informácií vládnych pohotovostných zložiek 108 ľudí, pričom 45 ľudí je zranených a 62 stále nezvestných. Očakáva sa, že tieto čísla budú ešte narastať, keďže mnohé osady sú stále odrezané.

Na pomoc postihnutým okamžite prišla organizácia Caritas Internationalis a zmobilizovali sa humanitárne sily v rámci diecéz. Charitatívna organizácia „Každodenný chlieb” v diecéze Kaohsiung vyzýva na darovanie benzínu, ryže, oblečenia a pod. Zároveň sa usiluje riešiť problémy s distribúciou, s nedostatkom dobrovoľníkov a prostriedkov na dopravu pomoci. Cirkev ešte nemá presné informácie o počte usmrtených a zranených katolíkov, mnohé komunikačné spojenia totiž zlyhali – povedal Dominic Kao Hung z organizácie. **-sg-**

Brazília smeruje k zmluve so Svätou Stolicou

Brazília (14. augusta, RV) – Komisia pre zahraničie brazílskej poslaneckej snemovne v utorok odsúhlasila dohovor medzi Brazílskou federatívnou republikou a Svätou Stolicou, podpísaný v novembri minulého roku vo Vatikáne. Dohoda, ktorá predstavuje ďalší krok v upevňovaní jestvujúcich vzťahov priateľstva a spolupráce sa skladá z preambuly a dvadsiatich článkov. Brazília v nej znovu potvrdzuje právnú subjektivitu Katolíckej cirkvi a všetkých cirkevných inštitúcií, ktoré majú túto subjektivitu podľa kánonického práva. Dôležité sú aj časti, týkajúce sa vyučovania katolíckeho náboženstva na školách, uznávania cirkevných rozsudkov vo veciach manželstva, začlenenia náboženských objektov do plánov regulujúcich výstavbu a uznávanie cirkevných akademických titulov.

Utorkové schválenie predstavuje prvý krok schvaľovacieho procesu. Až po schválení textu ďalšími parlamentnými komisiami bude môcť byť návrh predložený na hlasovanie celému parlamentu. Podľa slov parlamentného relátora, poslanca Bonifácia de Andradu, dohoda nijakým spôsobom nevyklučuje ostatné náboženstvá prítomné v krajine a smeruje k vytvoreniu dobrého spolunažívania všetkých náboženstiev. **-jb-**

Africkí biskupi sa pripravujú na synodu za spolupráce teológov

Angola (20. augusta, RV) – Blížiaca sa Synoda afrických biskupov bude mať medzi účastníkmi zástupcov 36 biskupských konferencií Afriky a Madagaskaru. Ako oznámil sekretár synody otec Damião Franklin z angolskej Luandy, na synode, ktorá sa uskutoční v Ríme od 4. do 25. októbra sa zúčastnia aj zástupcovia 22 katolíckych univerzít a viacerí kardináli Rímskej kúrie.

Ako príklad príprav prebiehajúcich na miestnej úrovni sekretár synody uviedol, že už od júla sa na viacerých miestach konajú sympóziá, ktorých cieľom je umožniť domácim africkým teológom, prispieť svojím dielom k riešeniu problémov, sužujúcich kontinent. **-jb-**

Nový venezuelský zákon zavádza do škôl ideológiu

Venezuela (19. augusta, RV) – Predstavitelia Katolíckej cirkvi protestujú proti novému zákonu o vzdelávaní, ktorý ruší náboženskú výchovu na školách. Venezuelskí biskupi pritom ešte prednedávnom vyzvali vládu na „okamžité riešenie a vyvodenie zodpovednosti z existujúcej krízy vo vzdelávaní.“ Reakciou socialistickej vlády však bolo prijatie kontroverzného zákona, na základe ktorého vodca Hugo Chávez ovláda prakticky celý verejný, ale aj súkromný vzdelávací systém. Chávez bude rozhodovať o obsahu výučby, sám určí pravidlá prijímania študentov do škôl a profesorov, ktorí môžu pôsobiť na univerzitách. V týchto dňoch sa rozšírili na verejnosti protesty občanov proti spornému zákonu, ktorý okrem iného zavádza aj cenzúru tlače. Pokojné protesty zahnali policajné zložky vodnými delami a slzným plynom. **-nk-**

Svätá omša za tragický zomrelých handlovských baníkov

Zdieľaná bolesť, no i úcta a pozvanie celebrujúceho biskupa Rudolfa Baláža, oprieť sa o vieru v Boha, zjednotili smútiace spoločenstvo v nedeľu 16. augusta 2009 v Handlovej na svätej omši za dvadsiatich baníkov. Bohoslužbu za spásu mužov, ktorí tragicky zahynuli dňa 10. augusta 2009 v handlovskej bani, slúžil banskobystrický diecézny biskup spolu s kňazmi miestneho farského spoločenstva. „V snahe zarobiť peniaze pre svoje rodiny, čo je povinnosť každého otca tej rodiny, zahynuli nám dvadsiati bratia,“ prihovril sa biskup Rudolf Baláž ticho plačúcim manželkám, matkám, príbuzným, kolegom, priateľom, obyvateľom smútiaceho mesta. V Kostole sv. Kataríny Alexandrijskej bolo prítomných niekoľko stoviek osôb. Niektorí počas bohoslužby väčšinou kľáčali, pred oltárom blikal plamienok baníckeho lampáša. Členovia handlovského zmiešaného učiteľského zboru Artanno hudobným sprievodom počas svätej omše prispeli k modlitbe za zosnulých.

Diecézny biskup povzbudil prítomných, aby odovzdali udalosť do Božích rúk, keďže z ľudského pohľadu zostáva táto skúsenosť veľmi ťažká a negatívna. V homílii priblížil sedem pilierov, na ktorých možno postaviť pevnú stavbu osobného duchovného života. Biskup ich predstavil ako múdrosť, rozum, radu, silu, poznanie, nábožnosť a Bázeň Božiu. Pozemský život je totiž prípravou na posmrtné stretnutie s Bohom ako Boží priatelia a Božie deti. Rudolf Baláž zdôraznil, že na to je potrebné mať vieru. „Viera je najcennejší dar, ktorý môžeme v živote mať, a nemáme si ho dať ukradnúť nikomu, žiadnemu systému, ani žiadnemu falošnému bôžikovi. Keď príde tá posledná chvíľa, akú zažili naši dvadsiati bratia v handlovskej bani, už nás žiadne ideologické presvedčanie nezachráni, tam nám už nič nepomôže, už len to, prečo Kristus prišiel na svet, prečo sa dal ukrižovať a čo nás učil,“ uviedol biskup a pokračoval, „vtedy, keď končí naša pozemská púť, uvidíme Boha z tváre do tváre.“

V homílii sa okrem iného dotkol správneho prístupu k peniazom, ktoré majú byť prostriedkom pre život a zabezpečenie rodiny, nie cieľom života. Vyzdvihol obetavosť oplakávaných členov rodín. Priznal, že sám pochádza z chudobnej rodiny a ako biskup tejto diecézy s hlbokým pohnutím prijal správu o tragickej udalosti. Spolupracovníkom zosnulých tiež vyjadril úprimnú sústrasť. Ocenil priateľské puto baníkov a pripomenul, že aj v časoch totalitného režimu sa baníci medzi sebou vytrvalo zdravili „Zdar Boh!“ Banskobystrický diecézny biskup chcel nielen slovom ale aj skutkom vyjadríť blízkosť kresťanského spoločenstva, preto venoval každý z dvadsiatich rodín, ktoré prišli o príbuzného tisíc eur. „Nech Boh ochraňuje Handlovú, aby už takéto prípady tu neboli, ale aby ste mohli žiť v pokoji a vo vzájomnom porozumení a znášanlivosti,“ poprial domácim aj hosťom. Na svätej omši v Handlovej boli prítomní mediálni

pracovníci viacerých médií zo Slovenska, primátori domáceho i okolitých miest a zástupcovia ďalších inštitúcií. Vďaka za ústretovosť a koordináciu priprav pietnej bohoslužby patrí handlovskému farskému úradu, ktorý vedie farár Rudolf Oliš.

Na zosnulých si spomenuli aj veriaci v banskobystrickej katedrále a ostatných chrámoch diecézy.

Zuzana Juhaniaková

Púť na Mariánskom vršku v Prievidzi patrí medzi najstaršie v diecéze

Prvý večer Hornonitrianskej púte v Prievidzi patril mladým ľuďom, v sobotu 15. augusta 2009 vytvorili domáci, no i pozvaní mladí z Trnavej Hory, pásmo chvál a gospelovej hudby na lúke Mariánskeho vršku. Večer slávnosti Nanebovzatia Panny Márie potom zavŕšili mládežníckou svätou omšou pod hviezdnatým nebom, ktorú s nimi slávil prievidzský kaplán Pavel Cerovský. Na Mariánsky vršok však veriaci z Prievidze a okolia prišli v pútnickom sprievode už v sobotu popoludní. Viac ako tisícka účastníkov sa zjednotila pri svätej omši o 18.00 h., ktorú celebraval miestny dekan Martin Dado.

Tohtoročná Hornonitrianska púť sa niesla aj v duchu Dňa modlitieb a duchovnej podpory za rodiny a obeť banského nešťastia v blízkej Handlovej. Počas nedeľného dopoludnia 16. augusta 2009 celebraval svätú omšu pre rodákov trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák. Arcibiskup sa v homílii prihovril približne piatim tisícim veriacich. Povzbudil ich k obraznému putovaniu na cestách života spolu s Máriou, Božou Matkou do večného života a zdôraznil jej prijímajúcu lásku. Mons. Róbert Bezák zároveň celebraval svoju prvú biskupskú svätú omšu v Prievidzi. Netají sa svojím osobným vzťahom k nim, keďže vyrastal v meste a okolí. Ako dodal, vždy sa poteší, keď počas ciest aspoň z diaľky vidí veže prievidzských kostolov.

Program dvojdnovej púte zavŕšili veriaci v nedeľu popoludní programom Farského dňa. Ten tvorili spoločenské hry pre rodiny, agapé aj futbalový zápas medzi slobodnými a ženatými členmi farnosti. Cieľom farského dňa bolo práve budovanie vzťahov a prehĺbovanie priateľstiev vo vnútri farskej rodiny.

Tradícia púti k Nanebovzatej na Mariánsky vršok patrí medzi najstaršie na území dnešnej Banskobystrickej diecézy. Ako uviedol dekan, spomienka na prvé púte siaha až do roku 1430 a zásluhu na tom zrejme má karmelitánska rehoľa. „Ani komunistický režim nedokázal preťať tradíciu prievidzskej púte,“ dodal dekan Martin Dado. Mariánsky vršok dostal ľudové pomenovanie podľa neskororománskeho kostola zasväteného Nanebovzatej P. Márii, ktorý stojí na jeho úpäti a bol postavený okolo roku 1260.

Zuzana Juhaniaková

Mariánska púť na Kalvárii v Nitre

Na priestranstve pred kostolom Nanebovzatia Panny Márie na Kalvárii v Nitre sa v sobotu 15. augusta 2009 začala víkendová mariánska púť.

Program púte sa začal podvečer svätou omšou v maďarskom jazyku. Po nej nasledovala hlavná svätá omša celého dňa. Predsedal jej nitriansky pomocný biskup a generálny vikár Mons. Marián Chovanec. Prítomní boli aj kňazi z miestneho dekanátu, provinciálny predstavený Misijnej spoločnosti Božieho slova P. Peter Dušička, SVD a rektor Misijného domu na nitrianskej Kalvárii P. Pavol Kruták, SVD.

Mons. Marián Chovanec v homílii pripomenul, že nanebovzatie Matky Božej, je veľkodušná odmena Boha, ktorú jej udelil za účasť na diele spásy a za jej život. A dodal: „Keď je Pán Boh takýto štedrý voči nej, voči jednej z nás, voči členke ľudského rodu, (...) určite je veľkodušný a čaká s odmenou na každého jedného z nás. Preto dnešná slávnosť je pre nás v určitom zmysle slova výzvou, aby sme sa aj my rozhodli plniť Božiu vôľu“. Hlavný celebrant ďalej hovoril o zápase medzi dobrom a zlom, ktorému sa nevyhne žiadny človek a podčiarkol, že cesta zla končí v hneve, nenávisti, v (večnom) treste a cesta dobra končí v nádeji, v očakávaní stretnutia s Pánom v nebi. Zdôraznil, že ak fyzické zlo ľudia prekonávajú pomocou vedy, techniky a ekológie, mali by sa usilovať prekonávať aj morálne zlo a to pomocou Božej milosti. Mons. Marián Chovanec v závere prítomným položil otázku: „Nie je Máriina odmena za jej dobrý, krásny, obetavý, bohumilý život pre nás motíváciou? Nemali by sme aj my (...) urobiť ten prvý krok a rozhodnúť sa pre dobro?“

Prvý deň púte v Nitre na Kalvárii zakončila večerná modlitba posvätného ruženca, mládežnícky program a polnočná svätá omša.

V nedeľu pred poľným oltárom sa už tradične zhromaždili mnohí veriaci z Nitry a z okolia, aby načerpali duchovnú posilu. Vyvrcholením programu bola predpoľudňajšia pontifikálna svätá omša, ktorú celebraval nitriansky biskup Mons. Viliam Judák spolu s pomocným biskupom Mons. Mariánom Chovancom a niekoľkými ďalšími klerikmi.

Biskup Judák v homílii hovoril o Panne Márii, ktorá celkom žila pre svojho Syna: „Čím viac Boží Syn rastie, tým viac ona ubúda. Čím viac nás Kristovo svetlo ožaruje, tým sa viac Matka Božia akoby stráca z dohľadu. A predsa nejde o podceňovanie. Lebo veľké prisľúbenie jej života znie: Čím viac môžem ako človek ustúpiť do úzadia, aby som Kristovi urobil miesto, tým viac nežijem už sebe, ale skrze Krista s ním a v ňom. A o to silnejšie začínam prežívať večný život už teraz.“

V súvislosti s tajomstvom sviatku Nanebovzatia hlavný celebrant v homílii venoval pozornosť aj hodnote ľudského tela a podčiarkol, že vyhlásenie dogmy o Nanebovzatí Panny Márie bolo hymnom na ľudské telo. „Išlo o chválu, ktorá bola odvážnejšia a väčšia a ďaleko-

siahlejšia ako všetko, čo by sa ľudia mimo viery odvážili povedať o človeku. Cirkev tým zatónila hymnus na zem a jej nepominuteľnosť. Poukázala na človeka, na jeho budúcnosť tým, že práve vychádzajúc zo svojej viery, poukázala na osláveného človeka ako na tvora s nekonečnou budúcnosťou“. To je podľa neho v protiklade so súčasnou „antikultúrou života“, ktorá sa okrem iného prejavuje kultom tela - užívaním návykových látok, potratmi, samovraždami, násilím či demokraciou alebo bezuzdnou slobodou vo vlastnom chápaní, kde je vraj všetko dovolené, voľným zväzkom medzi mužom a ženou. „Postupne sa väčšinovým fenoménom stáva neúplná rodina v rôznej forme, teda často nevhodné, rizikové, ťažké až problematické, podľa seriózných odborníkov, až choré prostredie pre výchovu detí“.

Podľa nitrianskeho biskupa je potrebné, aby sa kresťania vedeli postaviť ku každodennému životu a ponúkám tohto sveta zodpovedne. „Naozaj, ak od základu nedôjde k ozdraveniu duší, potom nie sú takéto štruktúrne analýzy ničím iným, iba prázdny kresťanským zvykom. (...) Je preto potrebné znova objaviť realizmus kresťanskej existencie, je potrebné nájsť Ježiša Krista uprostred dneška. Je potrebné znova pochopiť, čo znamenajú jeho slová: ‚Ja som cesta, pravda a život‘ (Jn 14, 6). A na záver dodal: „Preto tajomstvo dnešnej slávnosti nás chce zvlášť povzbudiť a naplniť nádejou i upozorňovať na budúcnosť nášho života v Bohu, a tak ho prežívať autenticky v opravdivej radosťi a nádeji aj napriek našim ľudským slabostiam a úbohostiam“. **Miroslav Lyko**

Odpustová slávnosť v Smolníckej Hute

Sviatok Nanebovzatia Panny Márie si pripomenuli aj veriaci z obce Smolnícka Huta. Dňa 16. augusta 2009 sa v tamojšom kostole, ktorý je zasvätený Nanebovzatíu Panny Márie, konala odpustová slávnosť.

Slávnostná svätá omša sa začala o 10,30 hodine. Hlavným celebrantom bol Mgr. Patrik Solár, ktorý je kaplánom v Liptovskom Mikuláši. Na slávnosti sa zúčastnili aj kňazi z okolitých farností a taktiež vzácny hosť vdp. Martin Mojžiš, ktorý sprevádza pútnikov vo Svätej Zemi. Pozvanie prijal aj mládežnícky zbor Kwapka z Margecian, ktorý odpustovú slávnosť spríjemnil a oživil nádhernými piesňami.

Celebrant Patrik Solár v príhovore pripomenul život Panny Márie a vyzdvihol úlohu matky v dnešnej spoločnosti, lebo priviesť dieťa na svet a starať sa oň je veľmi zodpovedná úloha, pri ktorej by ženám mala byť vzorom práve Panna Mária. Zdôraznil tiež úlohu rodiny, ktorá by mala byť pre nás všetkých útočiskom a mali by sme byť radi, že máme pri sebe svojich blízkych. **Jozef Spišák**

Tisíce pútnikov prišli do Ľutiny na púť a posviacku rozšírenej baziliky

Na najväčšom pútnickom mieste Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie v Ľutine sa v sobotu a v nedeľu 15. a 16. augusta zišlo na archieparchiálnej odpustovej slávnosti viac ako 20 000 pútnikov, ktorí prišli osláviť Zosnutie (Nanebovzatie) Presvätej Bohorodičky. Tohtoročná púť bude v histórii zapísaná zlatými písmenami, pretože bola zakončená posviackou rozšírenej a obnovennej Baziliky minor, ktorá je od roku 1988 jedinou gréckokatolíckou bazilikou na Slovensku a po rozšírení má teraz dve priestranné bočné lode. Jedna z nich, pravá bočná loď, bude slúžiť aj ako farská kaplnka a preto v nej bol inštalovaný zreštaurovaný historický ikonostas a oltár.

Na slávnosti sa zúčastnili traja arcibiskupi a šiesti biskupi byzantského a latinského obradu zo Slovenska a zahraničia. Hlavným slúžiteľom slávnostnej nedeľnej archieparchiejskej svätej liturgie na Ľutinskej mariánskej hore bol arcibiskup Cyril Vasil' SJ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi z Ríma. V homílii povedal: „Častým obrazom dnešného človeka je, že putujúc životom blúdi a nevie odpovedať na základné otázky: Kto si? Kam máš namierené? Táto mariánska púť je tiež istým obrazom putovania životom. V púti je prítomný prvok hľadania odpovede na otázku o našich životných cestách. Tu môžeme preveriť naše životné cesty od križovatky ku križovatke. Vidíme Pannu Máriu, ktorá je ochotná ísť až po kríž. Až dokiaľ to chce Pán. Aj naše putovanie životom, ak pripustíme, že náš život má zmysel a cieľ, môžeme prirovnať k putovaniu Panny Márie, ktoré môže byť vzorom pre náš život. My už máme jednu výhodu – evanjelium, ktoré je ako mapa pre správnu orientáciu na našej životnej púti. Ak budeme takto putovať, nebudeme mať problém odpovedať na základné životné otázky.“

Pútnici z Ľutiny zaslali pozdravný list Svätému Otcovi Benediktovi XVI., v ktorom uvádzajú: „Svätý Otče, ďakujeme Vám za vyhlásenie Roka kňazov, v ktorom chceme prehliť náš pohľad na sviatostné kňazstvo, cez ktoré sa v našom živote neustále sprítomňuje živý Boh. Počas púte sme opäť zakúsili spoločenstvo kňazov a laických veriacich, ktoré sa s Božou pomocou usilujeme budovať aj v každodennom živote v našich farnostiach. Veríme, že nám v tomto budovaní spoločenstva Cirkvi – mystického tela Ježiša Krista pomôže aj tento mimoriadny Rok kňazov. Tu, v Ľutine, si ešte viac uvedomujeme materinskú prítomnosť Presvätej Bohorodičky v živote Cirkvi – v spoločenstve Božieho ľudu. Ďakujeme Vám za novú encykliku Caritas in veritate, ktorá je ďalším prejavom Vašej otcovskej starostlivosti o Cirkev, o spoločnosť

a o konkrétneho človeka. V týchto dňoch sa už tešíme na jej slovenský preklad.“

V závere svätej liturgie nemohlo chýbať poďakovanie dobrodincom, ktorí prispeli na rozšírenie a zveľadenie baziliky. V sobotu večer slávil v priamom prenose Rádia Lumen archieparchiejskú svätú liturgiu prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ v spoločenstve s arcibiskupom Edwardom Nowakom, bývalým sekretárom Kongregácie pre kauzy svätých, a vladykom Petrom Krykom, gréckokatolíckym exarchom z Nemecka. Už po tejto svätej liturgii sa uskutočnila časť posviacky v bazilike. Vladyka Ján, ktorý bol iniciátorom rozšírenia a obnovenia baziliky, posvätil zreštaurovaný neskorobarokový ikonostas a oltár z konca 18. a začiatku 19. storočia z Novej Polianky, kde sa už neslávia sväté liturgie. Reštaurovanie prebiehalo od roku 2005. V homílii povedal: „Skúsme použiť obraz dvoch sestier Márie a Marty na našu situáciu. Môžeme obrazne povedať, že pozícia Marty sa teraz v našej bazilike skončila. Veď sa skončili mnohé práce a robotníci sa rozišli do svojich firiem. Bude sa pracovať už iba vonku v okolí baziliky. Nás všetkých teraz čaká pozícia Márie. Nie je to nič nerobenie, ale pozorné počúvanie Pána, uvažovanie nad jeho slovom a sústredená modlitba. V Panne Márii sa zlučujú obidve úlohy sestier, tak Marty, ako aj Márie. Ona robila službu, napr. Ježišovi a Jozefovi ako Marta a ako Mária počúvala dychtivo všetky slová svojho Syna Ježiša. Jedna i druhá služba je nám potrebná.“

Program púte sa začal v sobotu popoludní posvätením vody na Ľutinskej mariánskej hore a počas obidvoch dní pokračoval súčasne aj na hore aj v bazilike v obci a ponúkal priestor všetkým vekovým kategóriám. Polnočnú archieparchiejskú svätú liturgiu slávil vladyka Peter Rusnák, bratislavský eparcha, ktorý v homílii zdôraznil, čo všetko nám Boh poodpúšťal v našom živote. My však nemáme milosrdné srdce. Božie slovo nás pozýva byť milosrdnými tak, ako je s nami dennodenne milosrdný náš nebeský Otec: „Z ľudských síl toho nie sme schopní, ale Boh má moc pôsobením Ducha, Slova a Eucharistie to v nás urobiť, aby sme mohli svedčiť o Jeho láske a milosrdenstve nie rečami, ale životom. On posielal svojho Syna Ježiša Krista, ktorý náš dlh voči Bohu splatil a úplne zrušil.“

Pri svätých liturgiách v Ľutine sa v liturgických prosbách pútnici modlili aj za duše zomrelých baníkov a záchranárov z Handlovej. Na púti sa zúčastnil aj predseda Prešovského samosprávneho kraja Peter Chudík, poslanci NR SR Jozef Halecký a Jaroslav Ivančo a ďalší vzácní hostia. Pútnici privítali a ocenili nový zvähľad baziliky, ktorý sa pre všetkých stal symbolom pozvania neustále zveľadovať chrám živeho Boha v našom každodennom živote.

Lubomír Petrik

670 rokov od prvej zmienky o obci Geraltov

Pri príležitosti 670. výročia prvej zmienky o obci Geraltov v Prešovskom protopresbyteráte sa konala 8. augusta slávnosť, ktorá sa začala svätou liturgiou v gréckokatolíckom farskom Chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky. Svätú liturgiu v spoločenstve s miestnym správcom farnosti Petrom Vaškom a rímskokatolíckym kňazom Imrichom Anderkom z Terne slávil Ľubomír Petrik, riaditeľ kancelárie Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove. V homílii na základe evanjelia, v ktorom Ježiš hovorí Petrovi, aby zaplatil za obidvoch chrámovú daň, povedal: „Ježiš naozaj nemusel platiť chrámovú daň, lebo On je tým chrámom, ktorý Jeruzalemský chrám iba predobrazoval. My už vieme, že Ježiš za nás zaplatil tú najväčšiu daň – dal svoj život ako výkupné za mnohých. Celé generácie vašich predkov v tejto obci prichádzali, a aj vy prichádzate, do tohto chrámu, ktorý už nie je predobrazom Ježiša Krista, ale v ňom sa neustále sprítomňuje a oslavuje smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista – tá daň, ktorú za nás dobrovoľne zaplatil. Kresťan však neobmedzuje oslavu Boha iba na priestor chrámu, lebo celý jeho vykúpený život je Božím chrámom, preto oslavuje Boha v každodenných situáciách svojho života.“

Po svätej liturgii sa prihovorila a vyslovila slová vďaky starostka obce Slávka Bortňáková, ktorá účastníkov slávnosti pozvala do neďalekého parku, kde bola prezentovaná kniha Františka Boršča o histórii obce Geraltov, ku ktorej patria aj obce Závadka a Žatkovce. Slávnostný deň popoludní pokračoval kultúrnym programom. ISPB

Diecézny biskup Rudolf Baláž na Púti v Turci

„Tento svet má patriť tým, ktorí majú dobré srdcia,“ povedal okrem iného banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž v príhovore k pútnikom, s ktorými 15. augusta 2009 slávil svätú omšu v Kláštore pod Znievom. Mons. Rudolf Baláž celebrou sv. omšu v Prepoštskom kostole, ktorý je súčasťou starobylého kláštora pod vrchom Zniev. Na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie tu tradične býva Púť Turca. „Cez Máriu treba prichádzať k Ježišovi, ale vzájomne aj jeden k druhému,“ vyzval prítomných. Božiu Matku dal biskup za príklad aj kňazom. Podľa jeho slov „kňaz má byť Mariánskym kňazom“, Panna Mária je totiž vzorom prinášania Božej prítomnosti medzi ľuďmi.

V homílii sa dotkol spomienky na tragickú smrť dvadsiatich baníkov v Handlovej. Zamyslel sa nad obe-

tavosťou týchto otcov rodín, ktorí položili svoj život pri výkone práce. Diecézny biskup dodal, že život človeka dostáva pravú hodnotu, keď v ňom vykoná čím viacej dobra. Vzťah k peniazom má v živote človeka byť na správnom mieste a zdôraznil, že pri starosti o vlastné hmotné zabezpečenie je potrebné myslieť na to, aby sme ho dožičili aj druhým.

Po ukončení svätej omše pozval dekan Jozef Kraus farníkov na pobožnosť, počas ktorej sa v nedeľu popoludní veriaci v Kláštore pod Znievom mali zapojiť do modlitieb za obeť banského nešťastia.

Program tohtoročnej Púte v Turci sa začal v sobotu 15. augusta adoráciou a hudobným programom, ktorí pripravili mladí farníci z Lovče, Socoviec a Valče. Súčasťou bola pešia púť na miestnu kalváriu, kde sa pri príležitosti Roku kňazov modlili za kňazov. V nedeľu 16. augusta pred Prepoštským kostolom Panny Márie celebrou svätú omšu Mons. Jaroslav Pecha.

Známe pútnické miesto vďačí za svoj zrod kráľovi Belovi IV., ktorý dal z vďaky za Božiu ochranu po tatárskych vpádoch vybudovať kláštor ku cti Panny Márie. Kostol s prepoštvom dal postaviť v roku 1252 a daroval ho reholi premonštrátov. Tí tu pôsobili tri storočia. Kláštor v histórii striedavo spravovali aj jezuiti, ktorí významne prispeli pri šírení viery a vzdelanosti v regióne. -zj-

Akcia SKCH „Daruj školské pomôcky“

S príchodom nového školského roka 2009/2010 organizuje Slovenská katolícka charita (SKCH) zbierku školských pomôcok pre deti z chudobných či mnohočetných rodín. Zoznam centier, ktoré rady privítajú školské pomôcky je dostupný na webových stránkach www.mladacharita.sk alebo www.rodinka.sk. Jedinou podmienkou je, aby darované potreby boli funkčné a nie pokazené. Táto akcia bude prebiehať od 24. augusta do 7. septembra 2009.

Mladá charita je novou iniciatívou Slovenskej katolíckej charity, ktorej hodnoty vychádzajú z kresťanskej tradície a z takmer 100-ročnej histórie. Je určená predovšetkým pre mladých ľudí, ktorí majú chuť zmeniť nielen svoj život, ale aj ľudí okolo seba a nájsť nové možnosti realizácie, inšpirácie. Mladá charita ponúka spôsob, ako vykročiť k novým zážitkom, k pozitívnemu životnému štýlu, nadväzovaniu nových kontaktov a priateľstiev, spoznať svoje mesto či okolie a fungovanie rôznych inštitúcií v nich. Cez tieto stránky bude SKCH postupne približovať mládeži rôzne témy, aktivity, projekty a možnosti ako pomáhať vo svojej lokalite. **Radovan Gumulák**